

FRANK HERBERT BRIAN HERBERT
KEVIN J. ANDERSON

CESTA K
DUNIE

 BARONET

Cesta k Duně

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.baronet.cz

www.albatrosmedia.cz

 BARONET

Frank Herbert, Brian Herbert

Kevin J. Anderson

Cesta k Duně – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

CESTA K
DUNĚ

CESTA K
DUNE

FRANK HERBERT BRIAN HERBERT
KEVIN J. ANDERSON

↓BARONET

Copyright © Herbert Properties LLC 2005

Translation © Dana Chodilová, 2006

Published by arrangement with Trident Media Group, LLC, New York

E-book konverze © GDTP Studio Albatros Media, 2024

ISBN tištěné verze 978-80-269-2446-3

ISBN e-knihy 978-80-269-2520-0 (1. zveřejnění, 2024) (ePDF)

ISBN e-knihy 978-80-269-2521-7 (1. zveřejnění, 2024) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-269-2522-4 (1. zveřejnění, 2024) (mobi)

BEVERLY HERBERTOVÉ

V celé literatuře není dojemnější projev úcty než tři stránky, jež napsal Frank Herbert o Beverly Herbertové v románu *Kapitula: Duna*, který dokončil po jejím boku na Havaji během jejího umírání. O své milované ženě a nejlepší přítelkyni za víc než sedmatřicet let manželství napsal: „Lze se divit, že se na naše společná léta ohlížím se štěstím, které přesahuje vše, co se dá vylíčit slovy? Lze se divit, že z toho všeho nechci a nepotřebuji zapomenout ani jedinou chvíli? Většina ostatních lidí se jejího života dotkla jen okrajově. Já jsem ho s ní sdílel těmi nejdůvěrnějšími způsoby a všechno, co udělala, mě posilovalo. Nebyl bych dokázal to, co si na mně vyžádala nutnost v posledních letech jejího života, nebyl bych schopen posilovat ji na oplátku, kdyby se mi nebyla odevzdala v těch předchozích letech a pro sebe si nenechala nic. Považuji to za své veliké bohatství a nejzáračnější výsadu.“

Jeho dřívější věnování v románu *Děti Duny* svědčí o dalších stránkách této pozoruhodné ženy:

PRO BEV:

*Pro ten nádherný závazek naší lásky
a proto, abych se podělil o její krásu a moudrost,
protože právě ona tuto knihu inspirovala.*

Frank Herbert vytvořil podle Beverly Herbertové postavu lady Jessiky Atreidové i řadu aspektů Sesterstva Bene Gesserit. Beverly byla při psaní jeho společník a intelektuální partner. Představovala vesmír Franka Herberta, jeho inspiraci a – víc než kdokoli jiný – jeho duchovního vůdce na Cestě k Duně.

OBSAH

Předmluva Billa Ransoma	13
Úvod	19
PLANETA KOŘENÍ	
Předmluva	27
Planeta koření – První díl	31
Planeta koření – Druhý díl	121
CESTA K DUNĚ	
Zastavili pohyblivé písky	249
Dopisy k <i>Duně</i>	257
Nepublikované scény a kapitoly	283
Úvod	285
Scény a kapitoly vynechané z <i>Duny</i>	287
Paul a ctihodná matka Mohiamová	289
Paul a Thufir Hawat	299
Paul a Gurney Halleck	300
Paul a doktor Yueh	302
Paul a vévoda Leto Atreides:	
Kosmická gilda a Velká konvence	304
Baron Harkonnen a Piter de Vries	308
Z Caladanu na Arrakis	309
Modromodré oči	313
Jessica a doktor Yueh: koření	315
Paul a Jessica	318
Únik před Harkonneny: s Duncanem	
a Liet-Kynesem na pouštní základně	322
Únik z Kynesovy pouštní základny	334
Muad' dib	341

Scény a kapitoly vynechané ze <i>Spasitele Duny</i>	343
Původní shrnutí v úvodu <i>Spasitele Duny</i>	345
Alia a ghola Duncan Idaho	349
Lidský distrans	358
Konec spiknutí	367
Slepý Paul v poušti	372
KRÁTKÉ POVÍDKY	
Úvod	383
Šepot caladanských moří	385
Hon na Harkonneny	404
Fackovací robot	433
Tváře mučedníka	448
PODĚKOVÁNÍ A AUTORSKÁ PRÁVA	467

PODĚKOVÁNÍ

Děkujeme lidem, kteří přispěli ke vzniku této knihy, zvláště Franku Herbertovi, Beverly Herbertové, Jan Herbertové, Rebecce Moestové, Penny Merrittové, Ronu Merrittovi, Bruci Herbertovi, Billu Ransomovi, Howie Hansenovi, Tomu Dohertymu, Patu LoBruttovi, Sharon Perryové, Robertu Gottliebovi, Johnu Silbersackovi, Kate Scherlerové, Kimberly Whalenové, Harlanu Ellisonovi, Anne McCaffreyové, Paulu Stevensovi, Eriku Raabovi, Sterlingu E. Lanierovi, Lurtonu Blassingameovi mladšímu, Johnu W. Campellovi mladšímu, Catherine Sidorové, Diane Jonesové, Louisi Moestovi, Carolyn Caugheyové, Damonu Knightovi, Kate Wilhelmové a Eleanor Woodové.

PŘEDMLUVA

Frank Herbert si v životě užil více zábavy než kdokoli jiný, koho znám. Smál se víc, vtipkoval víc a napsal toho víc než všichni literáti, které jsem potkal. Vyšel ze skromných poměrů, pocházel z opačné strany řeky Puyallup než já. Vášnivě miloval život na čerstvém vzduchu a soudil lidi podle jejich tvořivosti, podle toho, jestli dokážou snášet utrpení s humorem, nebo zatrpknou. Ten humor mu pomáhal snášet útrapy a těšit se jejich překonáváním. Frank byl přesvědčen, že otrepanou představu o nutnosti tvůrčího utrpení v podkroví vnucují spisovatelům nakladatelé, aby je smířili s nízkými zálohami. Jediná skutečná hodnota, kterou Frank uznával, byl čas na tvorbu.

„Tak je to, Ransome,“ říkal. „Prvotřídnost ti kupuje víc času na psaní.“

Nikdy nebyl nijak okázalý, žil tak pohodlně, jak chtěl, ale ne tak marnotratně, jak by mohl, vždycky úzce svázaný s přírodou. Po úspěchu *Duny* se s potěšením věnoval novým tvůrčím dobrodružstvím, pomáhal vyniknout i ostatním. Frank jim nabízel příležitost, nikoli dar. Tvrdil: „Raději člověku podám ruku, než bych mu šlápl na prsty.“ To odpovídá mé oblíbené Dostojevského větě: „Nejdřív lidi nakrm, a pak od nich vyžaduj slušnost.“

U Franka všechno a všichni spadali zhruba do dvou kategorií podle toho, zda dotyčný člověk či věc prospívá jeho psaní, nebo mu překáží. Já jsem odjakživa vyznával stejný přístup. Díky publikačním úspěchům jsme o sobě vzájemně věděli, ale zaznamenali jsme je kvůli tomu, že

jsme oba pocházeli z Puyallup Valley, oba jsme měli otce pracující u policie ve stejném okrese a vyženili jsme společné vzdálené příbuzné. Na počátku sedmdesátých let jsme se v témže týdnu oba přestěhovali do Port Townsendu a zjistili jsme to, až když o nás začaly psát místní noviny. Chtěl jsem se s ním konečně setkat, ale bral jsem ohledy na jeho tvůrčí rozvrh. Před pár lety napsal Frank pod pseudonymem příspěvek pro *Helix*, můj oblíbený avantgardní list, vycházející v Seattlu. Poslal jsem mu pohlednici, adresovanou týmž pseudonymem (H. Bert Frank) se vzkazem, že až do poledne vždy píšu, ale moc rád bych se s ním někdy sešel na kávu. Následujícího dne odpoledne ve 12:10 mi zavolal: „Nazdar, Ransome. Tady Herbert. Bude to kafe?“ Bylo, a tím odstartovala naše patnáctiletá rutina téměř každodenní společné kávy nebo oběda.

Frank byl přesvědčen, že poezie, ať už psaná v rýmech nebo ve volném verši, je nejjemnější výtah z jazyka. Dychtivě četl současnou poezii, která vycházela v literárních a nezávislých časopisech, a sám ji psal, jak se propracovával problémy života a fantazie. Už jako velmi mladý člověk zjistil, že by se dokázal živit svou populárně naučnou prózou, která byla mnohem čtivější než většina žurnalistiky té doby. Jeho prozaický styl, jeho cit pro detail a pro mateřštinu se spojily s neodbytnou otázkou „Co kdyby?“ a ta ho přirozenou cestou zavedla k fikci. Frank se proslavil prózou, ale inspirace mu plnila zápisky a fantazii poezí.

Moje první básnická sbírka *Finding True North and Critter* byla nominována na Národní knižní cenu týž rok, kdy byla v kategorii fikce navržena Frankova kniha *Soul Catcher*. Možná že kdybychom byli s Frankem současně spisovatelé fikce nebo básníci, naše přátelství by se bylo vyvíjelo jinak. Takhle jsme ale mohli svým psáním obcerstvovat a vzrušovat jeden druhého a navzájem se podněcovat, abychom něco ve své práci riskovali, například zalétli do jiných žánrů, třeba ke scénářům. Největší ohrožení všeho, přátelství i naší reputace spisovatelů, nastalo, když jsme společně napsali *Kristovu epizodu*

a podepsali ji oběma jmény. Frank upozorňoval, že jestli kniha vyjde, budeme muset každý čelit trochu jiné kritice za společnou práci. Lidé si řeknou, že Franku Herbertovi došly nápady a že Bill Ransom se drží mistra za šosy. Když se pak podobná tvrzení skutečně objevila, byli jsme na ně díky tomu lépe duševně připravení. Okolnosti, vedoucí k naší spolupráci, byly složité, ale naše osobní dohoda prostá: Ani jeden z nás nechce, aby se něco z toho odrazilo v našem přátelství, a podali jsme si na to ruce. A taky se to nestalo, dokonce ani když vydavatel naléhal, abychom dílo vydali jen pod Frankovým jménem (předběžná nabídka na takovou smlouvu byla víc než desetkrát vyšší než za obě jména na obálce). Lidé, kteří o tom rozhodovali, by se byli smířili i s pseudonymem, ale neústupně tvrdili, že román, podepsaný dvěma autory, u čtenářů neprorazí, a stejně neústupně chtěli jednat jen s Frankem. Navíc byli přesvědčení, že mé renomé v oblasti poezie k prodeji knihy nijak nepřispěje. Proto jsem měl dostat jen čtvrtinu a Frank tři čtvrtiny z jakékoli částky, na níž se dohodneme. Frank jim doslova praštil s telefonem a koupil si letenku do New Yorku. Podle toho, jak to vyprávěl po návratu se smlouvou v ruce, jednoduše po celou návštěvu tam opakoval svou mantru: „Polovina práce si zaslouží polovinu uznání a polovinu odměny.“ Kvůli tomu, že pracoval se mnou, dostal Frank o devadesát procent méně peněz a dělil se o jméno na obálce. To byl jen jeden z příkladů jeho silného charakteru a přátelství.

Riziko se vyplatilo. Doslechli jsme se, že recenze knihy vyjde v listu *The New York Times*, a já byl nervózní. „Klídek, Ransome,“ řekl Frank. „I kousavá kritika v *Timesech* prodá druhý den deset tisíc výtisků.“ John Leonard však napsal úžasnou recenzi a my byli za vodou. Vydavatel teď chtěl další dvě knihy té řady, *Lazarův jev* a *Faktor nanebevzetí*, už bez dalších diskusí o jménech na obálce. Na dva venkovské samouky, hochy z Puyallup Valley, kteří se jako malí kluci bavili kladením pastí, jsme si vedli dobře. Neustále jsme se soustředili na příběh, při společném psaní jsme neměli žádné

osobnostní konflikty, hlavně díky tomu, že Frank netrpěl přehnaným egem slovního autora. Naučil jsem se od něj, že autor existuje jen kvůli příběhu, pro nic jiného, a dobrý příběh musí splňovat dvě věci: informovat a bavit. Ty informace musí být natolik zábavné, aby čtenář mohl příběh prožívat a neměl přitom pocit, že se mu podává nějaké kázání. A psát zábavně bez informací, bez jistého přehledu o tom, co znamená být člověkem, je plýtvání papírem a stromy.

Frank byl přesvědčen, že poezie je vrchol lidského jazyka. Věřil také, že science fiction se jako jediný žánr pokouší definovat, co je to být člověkem. Kontakt s mimozemšťany nebo s mimozemským prostředím využíváme jako podnět nebo pozadí k jednání mezi lidmi. Postavy science fiction řeší vlastní problémy – nepomůžou jim v tom žádná kouzla ani bohové – a čas od času si musí vyrobit nějaké fascinující zařízení, aby si zachránili kůži. Lidé se k těm knihám obracejí proto, aby poznali, jak jiní lidé řeší lidské problémy. Frank v celém svém životě a díle obdivoval a prosazoval lidské odhodlání a důvtip. Byl v tom i praktický přístup. „Pamatuj si, Ransome,“ říkal, „mimozemšťané si knihy nekupují. Kupují je lidi.“

Frank choval kuřata, a dokonce i to dělal prvotřídně. Měl patrový, solární kurník s automatickými dávkovači krmiva. Sousedil se zahradou, aby pro ni obohacoval kompost. Vedle toho kuřecího sídla, ale milosrdně z dohledu jeho obyvatel, stála zpracovatelská základna s pecí na dřevo, udírnou a strojem na škrubání. Veškerá činnost Frankova denního života mu sloužila k nasazení vynalézavosti a zábavy. Obdivoval vysoce intelektuální literáty, jako byl básník Ezra Pound, ale zvláštní slabost měl pro dělníky pera, samouky, kteří zkoumali lidskou povahu, jako byli Hemingway a Faulkner.

Dílo Williama Faulknera Franka ovlivnilo v mnoha směrech, hlavně vytvořením věrohodného fiktivního vesmíru, vybudovaného s komplexní genealogií. Frank považoval science fiction za velkou příležitost získat široké publikum pro „velkou věc“. Silně ho zasáhla Faulknerova děkovaná řeč při přijetí Nobelovy ceny v roce 1950.

Bral si ji k srdci ve všem, co napsal: „... mladí lidé, kteří dnes píší, zapomínají na problémy lidského srdce, které je ve střetu samo se sebou. Už jen z toho může vyjít dobré dílo, protože jedině to stojí za psaní, za ta muka a pot... ty staré pravdy srdce, staré obecné pravdy, bez nichž je každý příběh pomíjivý a předem odsouzený k neúspěchu – láska a čest a soucit a hrdost a vášně a obětování.“ Příběh sám představuje základ pro každou lidskou kulturu a jeho vypravěči musí tuto odpovědnost respektovat.

Frank měl svého anděla strážného, osobu, která ho a jeho čas ke psaní chránila za každou cenu téměř čtyři desetiletí. Beverly Stuartová Herbertová s ním strávila líbánky na požární pozorovatelně, když psal, spakovala děti do vozu a odjela s nimi žít na vesnici v Mexiku, dodávala mu odvahy, aby opustil neperspektivní zaměstnání a psal to, co miloval, ať se stane cokoli. Měla v sobě jakýsi zvláštní radar na odhalování šašků, parazitů, podvodníků a dalších hlupáků, v čemž byl ostatně dost dobrý i Frank. Jen málo se jich dostalo skrz Bev až k Frankovi. Bev však vládla diplomacií a slušností, aby Franka chránila a současně se nedotkla důstojnosti těch, kdo by ho byli obtěžovali. Na legraci nastal čas až pak, nad kávou a domácím koláčem.

Právě Bev přišla s tím, abychom spolupracovali na románu. Fungovala jako Frankův první čtenář a kritik a její názor byl neprůstřelný. Během našich denních sedánek u kávy jsme si jen tak pro zábavu pohrávali s příběhem. „Vy dva byste to měli napsat a dostat to ze sebe,“ řekla nám. Každý z nás se toho plánu chopil z úplně jiných důvodů. Já jsem se chtěl naučit, jak vytvořit příběh rozměrů románu, a Frank si chtěl vyzkoušet spolupráci, protože se zajímal o psaní scénářů, při němž je spolupráce naprosto běžná. Oba jsme získali, co jsme chtěli, a Frank se svým obvyklým vtípem popisoval náš postup jako „... soukromý akt spolupráce mezi dvěma odpovědnými dospělými“.

Ne všechny naše společné zkušenosti ale byly příjemné. Mé psaní s Frankem bylo poznamenáno smutkem

nás obou. Svou spolupráci jsme zahájili v době, kdy byla u Bev diagnostikována rakovina a já zrovna procházel rozvodem. *Lazarův jev* jsme psali, když se Bev potýkala s nápirem nemoci (Frank současně psal *Bílý mor*), a vyšel krátce před její smrtí. Naše spolupráce na *Faktoru nanebevzetí* skončila Frankovou smrtí.

Naše praxe se společným psaním pak nečekaně posloužila při Frankově spolupráci se synem Brianem. Frank doufal, že by se jedno z jeho dětí mohlo časem vydat v otcových stopách, a Brian začal s humornou science fiction. Spolupráce otce a syna na *Muži dvou světů* znamenala pro Franka průlom po dlouhém utrpení poslední fáze Bevy nemoci. Brian se po jeho boku naučil křehkému umění spolupráce a Frank mohl být pyšný, že odkaz světa *Duny* a herbertovské spisovatelské geny přežijí. Pro Briana a Kevina J. Andersona bylo psaní stejná zábava jako pro mě a Franka. Dodali gobelínu, do nějž byla vetkána *Duna*, další realistickou hloubku a obohatili ho o společenskopolitické podrobnosti.

Byl jsem asi v polovině prvního náčrtku románu *Faktor nanebevzetí*, když v ranních zprávách v rádiu hlásili, že Frank zemřel. Jak pro něj bylo typické, věřil, že tuto výzvu překoná, stejně jako překonal mnoho dalších. Typické bylo i to, že když zemřel, psal právě na laptopu novou povídku. Řekl mi o ní, že by mohla vyústit v další román mimo hranice žánrů, podobně jako *Soul Catcher*. V tlačenici a zmatku posledních oživovacích pokusů se ten laptop i s jeho poslední povídkou ztratil, podobně jako se ztratila poslední Einsteinova slova, protože ošetřovatelka po jeho boku neuměla německy.

Myslím na Franka pokaždé, když se dotknu klávesnice, a doufám, že se svým psaním vyrovnám jeho nemalým měřítkům. Ve staré angličtině znamenalo slovo „básník“ „formač“ nebo „tvůrce“. Frank Herbert byl tvůrce velkého formátu, nejvěrnější přítel, jakého by si člověk mohl přát – a zábavný, důvtipný, prvotřídní chlap. Bude mi pořád chybět.

Bill Ransom

ÚVOD

Začátek je doba, kdy je třeba pečlivě dbát o co nejpřesnější rovnováhu.

Z *DUNY* FRANKA HERBERTA

Bylo to jako objevit zakopanou truhlu s pokladem.

Ve skutečnosti šlo o lepenkové krabice, nacpané šanonny, rukopisy, korespondencí, nákresy a volnými poznámkami. Některé krabice měly pomačkané rohy, prohnuté vahou vlastního obsahu, nebo byly slisované pod hromadou jiných těžkých předmětů.

Jak Brian popsal ve svém životopise *Dreamer of Dune*, nominovaném na cenu Hugo, manželka Franka Herberta Bev byla v posledních letech svého života těžce nemocná a nedokázala už zvládat neustálý příliv papírů. Dlouhou dobu předtím udržovala písemnosti svého plodného manžela v přísném pořádku díky důmyslnému systému organizace starých rukopisů, smluv, stvrzenek honorářů, korespondence, kritik a publicistických materiálů.

V těch krabicích jsme našli staré rukopisy různých románů Franka Herberta, nevydané nebo neúplné romány a povídky a fascinující složku plnou nevyužitých námětů. Byly tam staré filmové scénáře, cestovní itineráře, právní dokumenty ze spolupráce Franka Herberta na různých filmech, včetně díla *Hellstorm Chronicle*, *Threshold: The Blue Angels Experience*, *The Tillers*, *Duna* Davida Lynche a dokonce i *Flash Gordon* Dina de Lau-

rentiise, na němž se Frank podílel v Londýně jako odborný poradce scénáře. Byly tam i smlouvy a scénáře k řadě nedotažených filmových projektů, včetně *Soul Catcher*, *The Santaroga Barrier* (Santarožská bariéra) a *The Green Brain* (Zelený mozek).

Mezi krabicemi plnými materiálů ke *Spasiteli Duny* a *Božskému imperátorovi Duny* (pod pracovním názvem *Písečný červ Duny*) jsme našli uložené další poklady: koncepty kapitol, ekologické úvahy, ručně psané útržky poezie a lyrické popisy pouště a fremenů. Některé byly načmárány na útržcích papíru, do poznámkových bloků u postele nebo do kapesních novinářských zpravodajských zápisníků. Byly tam stránky a stránky vět, které se v šesti Frankových románech o Duně nikdy neobjevily, historické výtahy a fascinující popisy postav a scén. Když jsme se pustili do namáhavé probírky těch tisíců stránek, připadali jsme si jako archeologové, kteří objevili věrohodnou mapu vedoucí ke Svatému grálu.

A to byla jen látka z podkroví garáže Briana Herberta.

Nezahrnovala dvě bezpečnostní schránky materiálů, nalezených víc než deset let po Frankově smrti, jak jsme popsali v doslovu k dílu *Předehra k Duně: Atreidové*, našemu prvnímu románu předcházejícímu *Dunu*. Frank navíc odkázal desítky krabic svých konceptů a pracovních poznámek univerzitnímu archivu a univerzita nám je velkoryse zpřístupnila. Během času stráveného v klidném zákulisí akademie jsme objevili další úrodu. Kevin se pak vrátil a kopíroval a ověřoval, zatímco Brian se pustil do dalších plánů ohledně *Duny*.

Bohatství nově objeveného materiálu představovalo splnění snu fanouška *Duny*. A není pochyb: *my jsme fanoušci Duny*. Podrobně jsme prostudovali hromady úžasných a fascinujících informací, cenných nejen z historického hlediska, ale i pro svou zábavnou hodnotu. Zahrnovalo to i náčrt (včetně poznámek ke scénám a postavám) pro *Planetu koření*, naprosto odlišnou a dosud nepoznanou verzi *Duny*. Našli jsme i dříve nepublikované kapitoly a scény z *Duny* a *Spasitele Duny* a korespondenci, která osvětlovala rozhodující vývoj vesmíru

Duny – dokonce i útržek papíru ze zápisníku, na nějž Frank Herbert napsal tužkou: „K čertu s kořením. Zachraňte lidi!“ K tomuto rozhodnému okamžiku postavy vévody Leta Atreida mohlo klidně dojít ve chvíli, kdy Frank Herbert rozsvítil lampičku u postele a zapsal si ho, načež se zase ponořil do spánku.

Cesta k Duně přináší skutečné skvosty z tohoto pokladu science fiction, včetně *Planety koření*, kterou jsme napsali podle původního Frankova náčrtu. Do knihy jsme zahrnuli i čtyři naše původní povídky: „Šepot caladanských moří“ (situovanou do děje *Duny*) a tři kapitoly, vztahující se k naší sáze o Služebnickém Džihádu „Hon na Harkonneny“, „Fackovací robot“ a „Tváře mučedníka“.

Kdyby byl Frank Herbert žil déle, mohl světu věnovat řadu dalších příběhů, umístěných do svého fantastického, jedinečného světa. Nyní, téměř dvě desítky let po jeho předčasné smrti, máme tu čest podělit se o toto klasické dědictví s miliony fanoušků Franka Herberta po celém světě.

Koření musí proudit!

Brian Herbert a Kevin J. Anderson

Cesta k *Duně*

PLANETA KOŘENÍ
Alternativní román *Duna*

Brian Herbert a Kevin J. Anderson,
podle původního náčrtu Franka Herberta

PŘEDMLUVA

Nález ohromného bohatství poznámek byl jenom jeden krok na cestě, ale z toho nového materiálu, nápadů, vodítek a vysvětlení najednou vykryštovala řada věcí v chronologii epopoje Duny. Znovu to v nás rozdmýchalo jakési až zamilované vzrušení pro celý ten svět.

Okopírovali jsme si krabice těch materiálů a pak jsme to všechno třídili, škatulkovali a organizovali. Nejtěžším úkolem bylo tomu porozumět. Než jsme se pustili do psaní našeho prvního románu předcházejícího *Duně*, sestavili jsme si jako součást přípravné práce podrobný rejstřík a v počítači prošli veškerý text původních šesti románů, abychom mohli lépe prozkoumat zdroje. Nyní jsme si zvýrazňovači označili důležité informace z hromad poznámek, nepoužité bloky textu a popisů, které možná začleníme do svých dalších románů, pozadí postav a námětů příběhů.

Po krabicích jsme našli roztroušeny listy papíru, označené písmeny – Kapitola B, Kapitola N a tak dále – zpočátku to pro nás byla záhada. Ty stránky přinášely krátké popisy dramatických scén, týkajících se písečných červů, bouří a nečekaných nových postupů těžby koření. Některé z nich se odehrávaly na známých, ale pozměněných místech, jako by se člověk díval rozbitými brýlemi: Planeta dun nebo Svět dun místo Duny, Catalan místo Caladanu, Kartáge místo Kartága a podobně. V *Planetě koření* na rozdíl od *Duny* postavy v pouštním písku nemění rytmus svých kroků, aby je červ neslyšel a nezaútočil na ně. Tohle Franka Herberta

v procesu tvorby *Duny* tou dobou evidentně ještě nena-
padlo.

Kapitoly *Planety koření* byly zalidněny neznámými postavami – Jesse Linkamem, Valdemarem Hoskan-
nem, Ullou Bauersem, Williamem Englishem, Esmarem
Tuekem a konkubínou jménem Dorothy Mapesová. Tito
neznámí se vzájemně doplňovali se známými postavami,
jako je Gurney Halleck, doktor Yueh (Cullington Yueh
místo Wellingtona Yueha), Wanna Yuehová a planetární
ekolog povědomě znějícího jména, dr. Bryce Haynes.
Přestože v konečné, vydané verzi *Duny* se jedna vedlejší
postava pašeráka koření jmenovala Esmar Tuek, v nově
objevených poznámkách byla docela jiná, představovala
jednu z hlavních postav a zcela jasně předlohu pro oblí-
beného válečníka a mentata Thufira Hawata. Dorothy
Mapesová vyplnila roli podobnou úloze lady Jessiky.
Šlechtic Jesse Linkam byl očividně základem vévody
Leta Atreida a Valdemar Hoskanner představoval záro-
dek barona Vladimira Harkonnena.

Když jsme uspořádali všechny kapitoly a přečetli si
zajímavý náčrt, zjistili jsme, že *Planeta koření* je mimo-
řádný a úctyhodný příběh sám o sobě, ne jen předchůdce
Duny. Drsná poušť se sice velice podobá té, kterou znají
milióny fanoušků, ale příběh sám je tematicky jiný, za-
měřený na dekadenci a drogovou závislost, místo na
ekologii, omezené zdroje, svobodu a náboženský fanati-
smus. V jedné části krátkého románu musí hlavní postava,
Jesse Linkam, přežít v poušti se svým synem Barrim
(osmiletou verzí Paula Atreida, ovšem bez jeho schop-
ností). Tato scéna připomíná útěk lady Jessiky se synem
Paulem do pouště v *Duně*. *Planeta koření*, stejně jako
Duna, je plná politických intrik vládnoucí třídy požitkář-
ských šlechticů, takže tu existuje spousta spojitostí.
A tento raný koncept nám především umožňuje nahléd-
nout do složité mysli Franka Herberta.

Někdy v průběhu času autor svůj podrobný náčrt
k *Planetě koření* odložil. Začal znovu od píky a s přispě-
ním legendárního redaktora Johna W. Campbella mladší-
ho rozvinul koncept do mnohem rozsáhlejšího a vý-

znamnějšího románu, i když pak shledal, že je téměř neprodejný. Odmítlo ho víc než dvacet nakladatelů, teprve potom ho konečně přijalo nakladatelství Chilton Book Co., známé vydáváním příruček na opravy aut.

Ironií bylo, že kdyby byl Frank napsal *Planetu koření* podle svého původního plánu – dobrodružný sci-fi román o zhruba stejném rozsahu jako většina paperbacků, vydávaných v té době – možná by našel redaktora a vydavatele mnohem snáze.

Použili jsme Frankův náčrt a napsali jsme román *Planeta koření* podle původního plánu. Vytvořili jsme tak průhled do Duny, jaká mohla být.

PRVNÍ DÍL

1

Svět dun je jako Impérium a život sám: bez ohledu na to, co je vidět na povrchu, dokáže bystrý pátrač odhalit hlubší a hlubší spletené vrstvy.

DR. BRYCE HAYNES,
planetární ekolog, přidělený ke studiu Světa dun

Když na hlavní vesmírnou základnu Catalanu dorazila loď Impéria, vysoká hodnost a nechvalná pověst jejího pasažéra Jesseu Linkamovi prozradily, že zpráva, kterou nese, musí být důležitá. Imperátorův vyslanec adresoval své vysílání „protokolární kanceláři“ domu Linkamů a požadoval přijetí s plnými poctami a bez odkladu.

Jesse to zdvořile potvrdil, aniž by odhalil, kdo ve skutečnosti je a že v jeho domě není žádné formální protokolární kanceláře třeba. Nedělal ze svého postavení žádnou vědu a s potěšením trávil volný čas mezi prostými pracujícími lidmi. Vlastně i toto odpoledne rybařil na catalanském rozlehlém a plodném moři, dělal zátah na jiskrnáče, dokud na pobřeží neudeřila neočekávaná bouře. Když vzkaz dorazil, vlekł zrovna akustické sítě plné ryb a srdečně se bavil spolu s ostřílenými rybáři, kteří se snažili překonat respekt před šlechticem a brát ho jako sobě rovného.

Jesse Linkam byl nejpřednější aristokrat na Catalanu, a přesto mu nevadilo ušpinit si ruce. Byl to vysoký muž středního věku, mlčenlivý, tajil v sobě skrytou sílu. Jeho šedé oči posuzovaly, zvažovaly, počítaly, nic jim neušlo. Klasické rysy nesly drsný nádech kvůli kdysi zlomené-

mu nosu. Vzdáleně propůjčoval jeho tváři výraz jakéhosi podivného metronomu.

Nebyl změkčilý a nepropadl hloupým zábavám jako většina šlechticů na jiných světech, kteří si pletli vedoucí postavení se hrou, kdo se lépe napařádí. Tady na „necivilizovaných“ periferiích Impéria bylo třeba vykonat příliš mnoho práce na to, aby se člověk zatěžoval módou a elegantními intrikami. Jesse miloval čerstvý sláný vzduch a propocené šaty bral jako lepší odznak cti než nejjemnější krajkovinu z planety Renesance, hlavního světa Impéria. Jak by chtěl někdo vládnout dobře lidem, aniž by znal jejich denní dřinu, jejich radosti a starosti?

Pro své vysoké postavení byl však Jesse zavázán zákonem být k službám vyslanci Velkého imperátora. Catalanský šlechtic se tedy vrátil do svého sídla, převlékl se a vydrhl si z rukou pach rybiny, načež mu oddaný sluha natřel rozpraskané klouby vonnou masťou. Jako poslední drobnost si Jesse připnul na kabátec odznaky svého úřadu. Neměl už čas se dál šlechtit. Poradce Bauers ho bude muset brát takového, jaký je.

Venku před domem se připojil ke chvatně připravené svitě pozemních automobilů, která už čekala na odjezd na kosmodrom. „Doufám, že jde o něco důležitého,“ zamumlal Jesse k šéfovi své ochranky.

„Důležitého pro vás? Nebo pro Velkého imperátora?“ Esmar Tuek přisedl vedle něj do vedoucího vozu a kolona se majestátně, ale chvatně rozjela směrem k lodi. „Jak často si imperátor Wuda vzpomene na náš malý Catalan?“ V soukromí Jesse starému veteránovi podobně troufalé řeči trpěl.

Byla to dobrá otázka a Jesse doufal, že bude brzy zodpovězena. Za třepotání praporů se auta blížila k nápadné lodi Impéria. Plavidlo už mělo vysunutou rampu, ale nikdo se dosud neobjevil, jako by se čekalo na oficiální přijetí.

Jesse vystoupil z vedoucího vozu. Tmavé vlasy mu ve větru vlály jako volná vlákna mořských chaluh. Upravil si slavnostní kabátec a počkal, než čestná stráž zaujme pozici.

To improvizované přivítání nepochybně podpoří dojem, že Catalan je sprostý zapadlý svět. Šlechtici na jiných planetách své vojáky cepovali nekonečnými přehlídkami a exhibicemi. S Jesseovými dobrovolníky to bylo přesně naopak. Přestože by nelítostně bojovali za svou zem, vířící hůlky ani mašírování pochodovým krokem je nezajímalo.

Na rampu imperiálního plavidla vystoupil poradce Ulla Bauers. Nadechl se vlhkého oceánského vzduchu, nakřčil nos a sraštil čelo. Vyslanec Velkého imperátora – afektovaný slídívý chlapík s manýry důležitého hlupáka – měl na sobě objemné roucho s vysokým límcem a hejskovským zdobením, v němž se jeho hlava zdála být neúměrně malá.

Jesse však věděl, že toho muže není radno podceňovat. Poradcův přehnaný důraz na oblékání a cetky mohla být pouhá maska. Říkalo se, že Bauers je rychlý a nesmírně výkonný zabiják. Fakt, že sem přijel právě *on*, nevěstil nic dobrého.

Jesse si přejel prsty jedno obočí, což bylo gesto věrnosti imperátorovi, a řekl: „Poradce Bauersi, vítám vás na mém skromném Catalanu. Nepřipojíte se k nám?“

Imperiální poradce sešel do půlky rampy tak hladkým krokem, jako by se pohyboval na kolečkách. Pronikavýma očima přešel doky, rybářské lodě, větrem ošlehané chatrče, skladiště a obchody, které lemovaly přístav. Nasával do sebe kapičky informací jako suchá houba. „Hmm – ach, ano... skutečně skromném, šlechtici Linkame.“

Místní gardisté ztuhli. Jesse se jen usmál, když zaslechl nezdrovilé hučení a ostré tiché zasyknutí generála Tueka. „S radostí vám poskytneme naše nej pohodlnější pokoje, poradce, a pozvání na recepci dnes večer. Má konkubína je v řízení naší domácí kuchyně stejně zběhlá jako ve vedení mých obchodních záležitostí.“

„Mám na palubě diplomatického plavidla svého vlastního kuchaře.“ Bauers vytáhl z jednoho rozevlátého rukávu ozdobně vykládaný kovový válec a napřáhl ruku se zprávou jako se žezlem k Jesseovi. „A co se týče dnešní-

ho večera, možná byste měl raději balit. Ráno se vracím na Renesanci a Velký imperátor si přeje, abyste mě doprovodil. Všechny podrobnosti jsou obsaženy v této zprávě.“

Jesse s ledovou hrůzou přijal válec. Lehce se uklonil a přinutil se vypravit ze sebe: „Děkuji vám, poradce. Pečlivě si ji prostuduji.“

„Bud’te tu za svítání, šlechtici.“ Bauers se obrátil, až mu róba zavlála, a vydal se po rampě zpátky nahoru. Imperátorův hodnostář se Catalanu nedotkl ani špičkou nohy, jako by se bál, že si umaže boty.

Studený déšť se táhl až do nejtemnějších hodin noci, hvězdnou oblohu zakrývaly mraky. Jesse stál na otevřeném balkonu nad mořem a pozoroval, jak na elektrostatickém ochranném skle kolem něj syčí kapky deště. Každá ta jiskra byla jako nestálá hvězda, tvořily mu proměnlivé konstelace přímo nad hlavou.

Skoro hodinu už byl hluboce zadumán. Vzal si ze zábradlí balkonu tubus se zprávou a zatáhl za oba jeho konce. Vysunuly se z něj zrcadla a čočky a ozval se hlas Velkého imperátora Wudy: „Jeho imperiální Veličenstvo požaduje, aby se šlechtic Jesse Linkam okamžitě dostavil do Centrálního paláce vyslechnout si naše rozhodnutí ve věci sporu o těžbu koření na Světě dun v soustavě Arrakis. Coby žalobci a řádně zvolenému zástupci Rady šlechticů vám tímto oznamuji, že obžalovaný šlechtic Hoskanner nabídl smír. Nedostavíte-li se, zamítneme vaši žalobu bez možnosti odvolání.“

Jesse zaklapl cylindr dřív, než hlas Velkého imperátora začal odříkávat svůj nudný podpis, zahrnující obvyklý seznam titulů a funkcí.

Ze zadu se vynořila Dorothy Mapesová, jeho milovaná konkubína a obchodní manažerka, a dotkla se jeho ruky. Po jedenácti letech služby po Jesseově boku už věděla, jak si vyložit jeho nálady. „Většina šlechticů by byla

poctěna, kdyby dostala osobní předvolání od Velkého imperátora. Neměl bys to brát jako dobrou věc?“

Jesse se k ní rychle obrátil a zamračil se. „Je to formulováno nejlepším diplomatickým jazykem, ale já mám strach, že to může znamenat náš konec, drahá. Jakákoli nabídka od Valdemara Hoskannera s sebou ponese víc než jen podmínky a omezení – spíš přímo oprátku.“

„Pak buď opatrný. Nicméně víš, že se s Valdemarem musíš vypořádat. Jednou jsi byl do toho sporu zatažen a ostatní šlechtici na tebe spoléhají.“

Věnoval jí unavený láskyplný úsměv. Měla krátké tmavé vlasy, vyšperkované nápadnými světlejšími místy. Velké rezavě hnědé oči, zasazené v přitažlivém oválném obličejí, měly barvu leštěného myrtového dřeva, jaké rostlo na mysech. Na chvíli se zadíval na zvláštní prsten s diagemem, který nosila na pravé ruce – jako jeho šlechtickou zástavu lásky. Dorothy byla sice prostá občanka, obyčejná však rozhodně nebyla.

„Dor, celé roky jsi byla moje inspirace, světlo, které mě vede, a můj nejbližší poradce. Rozmnožila jsi finance naší rodiny, napravila většinu škod, které před smrtí napáchal otec a bratr. Ale s tím Světem dun si nejsem jistý...“ Zavrtěl hlavou.

Drobná žena k němu vzhledla. „Uvidíme, jestli ti tohle rozjasní myšlení.“ Položila mu na rty špetku koření melanže. „Ze Světa dun. O tomhle to všechno je.“

Vnímal skořicovou příchut', cítil příjemný nápor drogy. Zdálo se, že ji dnes užívá každý. Brzy poté, kdy se na tom nehostinném světě tato látka objevila, instalovaly tam imperátorovy průzkumné oddíly předsunuté základny, zmapovaly poušť a položily základy pro těžbu koření. Melanž se od té doby stala nesmírně oblíbenou komoditou.

Díky bravurnímu komerčnímu tahu, provázenému spoustou podezřelé korupce a vydírání, měl rod Hoskannerů zajištěn monopol na operace na Světe dun. Hoskannerovy posádky od té doby pracovaly v nehostinných dunách, sklízely a prodávaly koření s tučnými zisky, z nichž si Velký imperátor bral přemrštěná procenta. Imperiální

trestanecké planety dodávaly armády dělníků-sklízečů jako skutečnou otrockou pracovní sílu.

Ostatní šlechtické rody, zaměstnané hrátkami u dvora, zprvu nezaznamenaly výhodné postavení, které Hoskanerové získali. Jesse jako jeden z mála na tu nesrovnalost upozorňoval. Nakonec i ostatní šlechtici pozorovali bohatství, sklízené mazanými Hoskannery, a začali volat po nějakém zásahu. Křičeli na Shromáždění Impéria, chrlili obvinění a nakonec ustanovili praktického Jessea Linkama svým mluvčím, aby podal formální žalobu.

„Šlechtici si mě nevybrali díky mým schopnostem, Dor, ale kvůli nostalgickým vzpomínkám na mého pošetilého otce a na Huga, mého nešikovného bratra.“ Nasupeně zíral na válec se zprávou. Hrozně ho lákalo mrštit ho z balkonu do vod, vířících hluboko dole.

„Jesse, ať si byli tvůj otec a bratr špatní obchodníci, u ostatních šlechticů si vysloužili nemalé přátelství.“

Zamračil se. „Hraním frašek na dvoře na Renesanci.“

„Využij toho ve svůj prospěch, láska.“

„Z toho bude malý prospěch.“

Po zbytečné smrti staršího bratra v býčí aréně se Jesse ještě před svými dvacátými narozeninami stal hlavou rodu Linkamů. Jeho konkubína brzy nato odhalila nepořádek v catalanských financích a průmyslu.

Brzy poté, co se Jesse obeznámil s Radou šlechticů, zjistil, že jen málo moderních příslušníků šlechty, kteří své držby zdělili, je dobrými vůdci nebo zdatnými obchodníky. Mnoho kdysi zámožných a mocných rodin nyní nezadržitelně klouzalo k úpadku, neúprosně směřovalo k bankrotu a většina z nich si to ani neuvědomovala.

Jesseův otec a bratr přivedli marnotratnými slavnostmi a mizerně financovanými stavebními projekty rod Linkamů na pokraj zkázy. Ale díky pečlivému řízení Dorothy, úsporným opatřením v posledních letech a Jesseovu vedení lidí ke zvýšení produktivity se tyto tendence začaly obracet.

Vyhlédl ven do deštivé noci a odevzdaně si vzdychl. „Tady pořád prší. Náš dům je věčně vlhký, nehledě na

to, kolik štítů nebo kamen sem nainstalujeme. Tento rok je nízká úroda řas a rybáři nenachytali dost na vývoz.“ Odmlčel se. „Ale i přesto je to můj domov a domov mých předků. Jiná místa mě nezajímají, dokonce ani Svět dun ne.“

Dorothy se k němu přiblížila a vklouzla mu rukou kolem pasu. „Ráda bych, kdybys vzal Barriho s sebou. Každý šlechtický syn by měl aspoň jednou spatřit Rene-sanci.“

„Tentokrát ne. Je to moc nebezpečné.“ Jesse jejich osmiletého synka zbožňoval, byl pyšný na to, jak se Barri vyvíjí pod pečlivým vlivem své matky a starého domácího doktora Cullingtona Yueha. Barri se učil být dobrým obchodníkem a současně i dobrým vůdcem – ty vlastnosti se mu budou v současných dobách úpadku majestátu Impéria hodit. Všechno, co Jesse dělal, směřovalo k budoucnosti, k Barrimu a k pokroku rodu Linkamů. Předčilo to dokonce i lásku k této konkubíně.

„Podniknu tu cestu, Dor,“ řekl Jesse, „ale nemám z ní dobrý pocit.“

2

Mějte se na pozoru před kompromisy. Bývají to častěji útočné zbraně než nástroje míru.

GENERÁL ESMAR TUEK,
koncepty strategie

Ulla Bauers seděl sám v hlavní kabině svého diplomatického plavidla a uvažoval nad tím bláznivým šlechticem, kterého vezl na Renesanci. Rybaření! Jesse Linkam byl na loďce a vykonával práci prostého nádeníka. Naprostá ztráta času.

Ubikace na palubě Bauersovy lodi byly přečpané a strohé, ale on chápal, proč tomu tak je. Při dlouhém putování mezi hvězdnými soustavami striktně omezovaly libovůli lidí ceny paliva. Jídlo nebylo nic víc než tablety koncentrované melanže, což byla další známka rozšířeného významu tohoto produktu Světa dun. Po týdnu cesty, až dorazí na místo určení, se cestující i posádka do sytosti najedí pravého jídla. Bauers byl během putování vesmírem neustále hladový, a to mu na náladě nijak nepřidalo.

Zaslechl, jak mu kručí v bříše. Vzal si další tabletu melanže, vychutnával si její skořicovou příchut' a cítil, jak jím prostupuje zklidňující účinek drogy.

Díky koření se lidé cítili lépe a zvyšovala se výkonnost jejich metabolismu, dokonaleji se využívala energie, přijatá v jídle. Z praktického hlediska to znamenalo, že objemné zásoby, jaké by byly za normálních okolností potřebné při dlouhých cestách vesmírem, se mohly

zredukovat na jednu dvě bedny a zbytek nákladních prostorů se dal využít k jiným účelům. Bauers slyšel dokonce i teorii, že melanž dokáže prodloužit lidský život. Zatím však to tvrzení neprokázaly žádné dlouhodobé studie, protože záznamy o užívání se vedly jen několik let.

Diplomatická loď se probíjela pletivem vesmíru a poradce Bauers se držel ve své kabině, nijak o společnost neusiloval. Přestože měl rozsáhlé diplomatické zkušenosti, o lidi paradoxně moc nestál.

O dvě patra pod Bauersem seděl v oddělení pro cestující Jesse spolu se šesti osobně vybranými příslušníky catalánské domobrany jako svým doprovodem. Stejně nejraději trávil čas s vlastními lidmi.

Vybral si své nejlepší bojovníky včetně generála Tueka. Starý veterán, štíhlý muž s olivovou pletí a nahrbenými rameny, měl vystupování, které prokazovalo oddanost a zároveň vylučovalo jakékoli důvěrnosti. Řídnoucí šedé vlasy ustupovaly opálené holé kůži. Jasně červené skvrny kolem rtů naznačovaly překonanou závislost na šťáve safó. Nosil ty skvrny jako nějaký čestný odznak.

Šéf ochranky sloužil věrně už Jesseově otci a bratrovi. Oba je uchránil před opakovanými vražednými útoky, ne však před jejich vlastní lehkomyšlností. Tuek, zavázaný ke službě kterékoli hlavě Linkamova rodu bez výběru, se v posledních letech stal skutečným Jesseovým *přítelem*. Kdysi, v jedné vzácné nestřežené chvíli, se nechal slyšet, že je povzbudivé vidět muže dělat významná rozhodnutí na základě rozumu, nikoli vrtochu nebo hodu v kostkách.

„Musíme být připraveni na všechno, Esmare,“ řekl mu Jesse, když se spolu ve stísněné kabině usadili ke strategické stolní hře. Dalších pět strážných zatím zatarasilo úzkou chodbu, nacvičovali si šerm a boj muže proti muži, připravovali se na obranu šlechtice Linkama před jakýmkoli útokem.

„V noci jsem nemohl spát, můj pane. Přemýšlel jsem o věcech, kterých je třeba se bát,“ řekl Tuek, když začal Jessea v první hře porážet. „Moje největší naděje je, že Valdemar Hoskanner udělá nějakou hloupost a já budu mít důvod ho v rámci vaší obrany zabít. Musí zaplatit za smrt vašeho otce.“

„Valdemar žádnou chybu neudělá, Esmare. Nebyli jsme na Renesanci povoláni jen tak. Můžeš vsadit poslední kredit na to, že Hoskannerové mají za lubem něco chytřejšího. Bojím se, že je to příliš mazané, než bychom to tak brzy odhalili. Příliš mazané.“

Na planetu Renesance proudilo bohatství z celého hvězdného Impéria a umožňovalo Velkému imperátorovi uspořádat jakoukoli křiklavou extravaganci, která ho napadla. A mnoho generací vládců si těch extravagancí dokázalo vymyslet spoustu.

Centrální palác byla velká kulovitá stavba, vykládaná miliony křišťálových dílků. Armilární oblouky se klouly podél linií představujících zeměpisné šířky a délky na nebeské klenbě, vnější zdi pokrývala světla, označovala astronomickou polohu hvězdných soustav imperátora Intona Wudy. Sám imperátor seděl v přesném středu koule na pomyslné nulové souřadnici a tím obrazně vládl přímo z centra poznaného vesmíru.

Kvůli setkání s imperátorem si Jesse oblékl slavnostní plášť a kalhoty, které mu Dorothy vybrala z jeho zřídka-kdy využívaného šatníku pro společenské příležitosti. Tmavé vlasy mu naolejovali a navoněli nasládou vůní, z níž se mu obracel žaludek. Mozoly na ruku měl promazány mastičkami.

Generál Tuek zkontroloval pěťici catalanských gardistů, a než vešli k imperátorovi, ostentativně je nechal odložit i ceremoniální zbraně. Jen Tuek a Jesse věděli, že mužům zbyly tajné zbraně: ostré škrticí struny, maskované jako prameny vlasů, výztuhy rukávů, které se daly

proměnit na řezáky. Hoskannerové byli bezpochyby stejně obezřetní. Otázka byla, jestli by si Valdemar troufal vyvolat krvavý útok přímo tady v trůnním sále.

Po melodické fanfáře oznámil hlasitý vyvolávač v pěti základních jazycích Impéria příchod šlechtice Linkama. Jesse kráčel k trůnu s hlavou vysoko vztyčenou.

Velký imperátor Wuda, zavěšený v oblém křesle na vršku vysokého monolitu, byl kulatoučký holohlavý muž s rosolovitou pleť. I když byl relativně mladý, předčasně zestárl vinou požitkářského života a tělo mu už ochabovalo jako nakynutý knedlík. Ale i tak disponoval větším majetkem a mocí než kdokoli jiný v poznaném vesmíru.

Druhá fanfára předcházela mnohojazyčné představení šlechtice Hoskannera z Gediprimy a Jesse ustoupil stranou. Valdemar byl nápadně vysoký, připomínal chodící strom. Měl na sobě černý úbor z lesklé látky, který se kolem jeho vytáhlé postavy třpytil jako nějaký úlisný stín. Tmavé vlasy měl sčesaný dozadu od nápadné špice na čele, korunující mohutné, husté obočí, u nějž měl vytetovánu klikatou siluetu rohaté kobry, symbol rodu Hoskannerů. Nos Valdemarovi nápadně vyčuhoval z tváře a hranatá čelist naznačovala výjimečnou sílu, když se mu zamlulo stisknout zuby. S pohledem upřeným k patám trůnu Velkého imperátora předvedl Valdemar dokonalou slavnostní úklonu. Na Linkamovu skupinu se ani nepodíval.

Šest Hoskannerových stráží, stejný počet, jako byl povoleno Jesseovi, mělo impozantní zdobené uniformy. Tuhé hranaté obličejy, téměř zvířecí, nesly stejné tetování s rohatou kobrou, jako měl jejich pán, ale na levé tváři. Jesse se na ně pohrdavě ušklíbl a pak se odvrátil, když si k sobě Velký imperátor oba šlechtice přivolal. Dvojice poslušně kráčela proti sobě k čnicímu piedestalu, na němž stál vysoký trůn.

„Šlechtici Jessi Linkame, podal jsi jménem Rady šlechticů žalobu, týkající se Hoskannerova monopolu na výrobu koření. Obvykle žádáme šlechtické rody, aby si své neshody vyřídily bez zásahu Impéria. Máte k dispo-

zici přímější prostředky než my – osobní boj mezi šampiony, vzájemné rozhodčí řízení, dokonce i kanly. Nic z toho vám nedostačuje?“

„Ne, pane,“ řekli jako jeden muž Jesse i Valdemar, jako by si tu odpověď byli secvičili.

Vykrmený obličej Velkého imperátora se zachmuřil. Drobná očka, hluboce zapadlá v záhybech bledého tuku, se obrátila k Jesseovi. „Šlechtic Hoskanner nabídl kompromis a já navrhuji, abys ho přijal.“

„Zvážím každý návrh, pokud bude poctivý a vhodný.“ Jesse zalétl očima k Valdemarovi, ale ten se jeho pohledu vyhnul.

„Rod Hoskannerů plní naše požadavky na koření už osmnáct let,“ řekl imperátor. „Nevidíme důvod měnit tento výnosný podnik jen proto, že se ostatní rodiny oddávají vzteku. Musíme mít jistotu, že jakákoli změna bude k našemu prospěchu.“

Šlechtic Hoskanner je na své úspěchy oprávněně hrdý. Na důkaz toho je ochoten přepustit svůj monopol na Svět dun na období dvou let. Řízení sklizně koření se ujme rod Linkamů – a Linkam sám. Pokud na konci toho zkušebního období vyprodukuje Linkam víc než Hoskanner za předchozí dva roky, přisoudíme operace s kořením jeho rodu natrvalo. Pak budeš moci distribuovat smluvní podíly radě šlechticů, jak uznáš za vhodné.“

„Takže soutěž, Veličenstvo?“

Velký imperátor nebyl rád přerušován. „Šlechtic Hoskanner projevil touto nabídkou značnou velkomyslnost a vyjádřil naprostou důvěru ve své schopnosti. Povede-li se ti lépe, je monopol tvůj. Přijímáš tyto podmínky jako odpovídající řešení vašeho sporu?“

Z těžce skrývaného úsměvu na Valdemarově tváři poznal Jesse, že je to přesně to, co si jeho rival přál. Neviděl však žádnou ústupovou cestu. „Bude mi povolen přístup k údajům o Hoskannerově produkci, abychom zjistili, kolik musíme vyrábět?“

Hoskanner předstoupil. „Pane, mé pracovní čety neměly žádnou výzvu ani cíl. Dělalí jsme to nejlépe, jak jsme uměli, a odváděli do imperiálních pokladen poža-

dované penzum. Sdělením přesného cíle bude mít šlechtic Linkam nespravedlivou výhodu.“

„Souhlas,“ řekl Velký imperátor a střelil pohledem k Valdemarovi. Jesse byl přesvědčen, že si to domluvili předem.

Patriarcha rodu Linkamů se však jen tak nevzdal. „Ale Hoskanner měl celé roky na to, aby si vybudoval infrastrukturu, vycvičil pracovní čety a nakoupil zařízení. Moji lidé budou začínat od píky. Než se vydám na Svět dun a zahájím ty dva roky, musím mít povolen přijatelný čas na rozjezd. Přenechám nám rod Hoskannerů něco ze svého specializovaného vybavení?“

Valdemar se nevládně zamračil a jeho odpověď zněla jako nacvičená. „Rod Linkamů už přece bude mít výhodu našich zkušeností, data z osmnácti let práce v písku. Naši těžaři se museli učit metodou pokusů a omylů a zdolat množství překážek. Moji technici navrhovali zařízení a postupy těžby koření a ne vždycky to vycházelo. Můj sok začíná v mnoha směrech z příznivější pozice, než jsme kdy měli my Hoskannerové.“ Když se mračil, vytetovaná rohatá kobra vypadala, jako by se svíjela a chystala se k útoku.

Imperátor Wuda řekl se znuděným gestem: „Nevýhody, zdá se, vyvažují výhody.“

„Pane, musíme mít do začátku nějaké zařízení!“ naléhal Jesse a pak se usmál. „Jinak operace s kořením naprosto ustanou, dokud nedopravíme všechno na místo. To může trvat celé měsíce. Pochybuji, že by si to Imperium takhle přálo.“ Vyčkával.

„Ne, to by bylo skandální.“ Velký imperátor si odfrkl. „Dobrá, rodu Hoskannerů se tímto nařizuje, aby nechal na Světě dun dvanáct sklízecích strojů a tři karyoly. Budou považovány za půjčku a na konci zkoušky vráceny bez ohledu na její výsledek.“

Valdemarovi ztvrdly rysy, ale neřekl nic. Jesse kul železo dál. „A mohu také požadovat imperiální výnos, aby šlechtic Hoskanner ani nikdo s ním spojený nesměl do mých operací zasahovat? Rod Linkamů mu za těch uplynulých osmnáct let koneckonců taky nijak nebránil.“

Netrpělivost Velkého imperátora přerostla v otevřenou zlost. „Nenecháme se zatáhnout do malicherností vašeho přízemního sporu a nebudeme vyjednávat hádky, které si už tak vyžádaly dost našeho drahocenného času. Další pravidla a omezení by celou záležitost jen zkomplikovala. V závěru těch dvou let srovná rod Linkamů své záznamy s údaji rodu Hoskannerů. Coby váš vládce musím zůstat nestranný, dokud bude koření proudit dál.“

Jesse věděl, že nic víc už nepořídí. Předpisově se uklonil. „Přijímám výzvu, pane.“ *Žádná pravidla.*

Velký imperátor si sepnul ruce na vzdušném břicho a usmál se. Jesse měl pocit, že slyší, jak se kolem něj svírají ocelové čelisti pasti.

3

Popisné síly básní a písní jsem odjakživa považoval za nevyčerpatelné. Ale jak má člověk pouhými slovy zachytit podstatu Světa dun? Je třeba tam cestovat a zažít to na vlastní kůži.

GURNEY HALLECK,
trubadúr rodu Linkamů

Esmar Tuek spolu se stovkou catalanských mužů dorazili na Svět dun jako předsunutá hlídka.

Hoskannerové se sbalili ve spěchu a zmizeli jako nájemník, vystěhovaný uprostřed noci. Vzali si s sebou většinu svých drahých sklizňových zařízení a dopravní plavidla. Na místě nechali jen dvanáct jednotek, jak bylo nařízeno, avšak to nejporouchanější, nejhůř zachovalé zařízení.

Esmar Tuek nad tou špatnou zprávou vrtěl hlavou. Imperátor prohlásil, že jeho ústupek je velkomyslný, musel tedy mít v zásobě vlastní podstatnou rezervu koření, víc než dost na to, aby přečkal, než se rod Linkamů popere s nepříznivými vyhlídkami a zahájí své sklizňové operace a provoz. Nejpravděpodobnější bylo, že Hoskannerové imperátora uplatili částí vlastních zásob melanže, aby ovlivnili jeho rozhodnutí.

Pár ctižádostivých nezávislých pracovníků prozatím pokračovalo ve sklizni koření, zatímco Tuekovi muži vybudovali operační základnu v hlavním městě. Kartágo se rozkládalo v hrozivé změti skalních útesů, které se tyčily vysoko nad zálivem volného písku, nabízelo ochra-

nu před divokými bouřemi a dalšími hrozbami. Tuek by dal přednost nějakému organizovanějšímu uspořádání, ale v nehostinném terénu nebylo dost prostoru k budování staveb, silnic a přistávacích drah. Budovy se musely stavět na každém volném a rovném místě, bez ohledu na to, jak bylo malé.

Většina najatých dělníků byla nucena zůstat, nemohli si dovolit drahou cestu z této planety. Pomocné síly, kuchaři, obchodníci s vodou, opraváři, prodavači nejrůznějších potřeb a pouštních úborů zůstali v Kartágu, údajně proto, že se protloukali, jak se dalo. Tuek měl ale podezření, že mnoho z nich jsou sabotéři a byli tu zanecháni schválně, aby škodili rodu Linkamů.

Prvním bodem programu starého veterána bylo vybrat šéfa operací s kořením, někoho, kdo má zkušenosti s těžbou, ne však stoupence rodu Hoskannerů. Chtěl si zvolit člověka nízko postaveného. Byl přesvědčen, že kdokoli, kdo v bývalé hierarchii zastával vysoký post, by mohl cítit oddanost k předchozím pánům. Naproti tomu pracovník, který se najednou vyšvihl v postavení i odpovědnosti – nemluvě o platu – by spíš věnoval rodu Linkamů svou plnou lojalitu.

Tuek a Gurney Halleck, trubadúr rodu Linkamů, se setkali se všemi muži, kteří o místo požádali, i s mnohými dalšími, kteří se za Hoskannerů naučili nepřítahovat na sebe pozornost. Gurney byl zrzavý pořízek a měl ostré oko a ještě ostřejší čepel, přestože svým žoviálním chováním uspával obezřetnost případných nepřátel.

Když vyslechli přes čtyřicet kandidátů, rozhodl se Tuek pro ctižádostivého vedoucího pracovní čtyř jménem William English. Po odchodu Hoskannerů se English chopil vedení tří posádek a zařídil, aby i dál během výměny vedení sklízely melanz – a vydělávaly prémie. V jeho prospěch mluvilo i to, že pocházel ze šlechtického rodu a jeho děda býval spojencem Linkamů, než jeho domácnost zničil ekonomický propad.

Muž měl levou tvář nemocnou, voskovitou, jakoby vyhlazenou nějakým průmyslovým leštidlem. Svého času ho zastihla zuřivá písečná bouře a jemu se nepovedlo

objevit si ve skalách vhodný úkryt. Většinu levé tváře, vystavenou bouři, měl obroušenou. Zdravotnická zařízení v Kartágu mu dokázala zachránit život, ale udělat z něj znovu pohledného muže neuměla. Hoskannery v lásce nijak neměl.

Tueka však víc zajímalo neobvyklé tetování ve tvaru V, které měl potenciální předák nad pravým obočím. „Co znamená ten symbol? Viděl jsem něco takového už v Kartágu, často mezi ostrílenými sklízeči.“

„Nemá to něco společného se zensunnitskou vězeňskou vírou?“ nadhodil Gurney. „Byl jste sem přivezen jako trestanec na nucené práce?“

English si pohladil tetování a nasadil hrdý výraz. „Většina z nás sem přišla jako vězni, ale tahle značka znamená, že jsem osvobozený. Usvědčili mě ze zločinu a odsoudili ke dvaceti letům tvrdé práce v trestaneckých jeskyních na Eridanu V. Velký imperátor a Hoskannerové pak nabídli amnestii všem vězňům, kteří si na Světě dun odpracují čtvrtinu svého rozsudku. Místo dvaceti let mi stačilo jenom pět.“

Gurney zabručel: „Hoskannerové potřebovali na sklizeň koření spoustu pracovních sil.“ Protože byl vždy lačný po nových historkách a látce k písním, které tak rád psal, zeptal se: „Jaký zločin jste spáchal? Mělo to něco společného s nešťastným úpadkem vašeho rodu?“

English se zasmušil. „Můj rozsudek byl zrušen a záznamy vymazány, takže jsem žádný zločin nespáchal.“ Suše se usmál. „Není vlastně něčím vinný každý z nás?“

Esmaru Tuekovi, který měl stále na paměti bezpečnost, se nelíbilo, že většina těžařů jsou odsouzenci. Jaká spolehlivost se od nich dá čekat? Na druhé straně si uvědomoval, že řada nejlepších bojovníků, s nimiž sloužil ve válce, měla pochybnou minulost nebo černé svědomí. Zeptal se smířlivým tónem: „Jak dlouho už jste na Světě dun? Nechci předáka, který nás za pár měsíců opustí.“

„Jak jsem řekl, jsem teď svobodný člověk. Jsem tady dvanáct let, sedm od ukončení trestu.“

Gurney prohlásil: „Tak proč jste tu zůstal, člověče? Nedokážu si představit, že by někdo na tomhle příšerném místě trčel dobrovolně.“

„To *není* dobrovolně. I když si trest odpracujeme, nemůžeme odletět, dokud si cestu nezaplatíme. Takové peníze dokáže kromě těch nejmazanějších a nejprohnanějších dát dohromady jen pár lidí. A tak tu zůstávají i osvobození a pracují prakticky stejně jako otroci. Šetřím už roky a mám teprve polovinu potřebných kreditů.“ Ušklíbl se. „Bohužel jsem si té příšerné klauzule nevšiml, když jsem smlouvu podepisoval.“

„To zní jako pěkný podvod,“ řekl Tuek.

English pokrčil rameny. „Podvod nebo ne, ty trestanec-ke jeskyně na Eridanu V. bych stejně nepřežil. Kape tam kyselina, chodby se hrotí a spousta lidí to mrzačí a zabíjí. A i kdybych si tam trest odpracoval, pořád bych byl pro všechny odsouzený zločinec.“ Znovu se dotkl znamení nad obočím. „Tady jsem navždycky svobodný člověk, žádný kriminálník.“

Na Tueka to zapůsobilo natolik, že se rozhodl dát tomu muži šanci, ale držet ho pod přísným dohledem. „Panne Englishi, budete řídit ornitoptéru a vezmete nás na inspekční let?“

„Není nic snazšího, generále. Zkontroluju místa, kam se dnes vypravily pracovní čety. Jenom pár jich dokáže zprovoznit svá zařízení.“

Tři muži se vznesli nad cimbuří černých skal a letěli přes nekonečně pláň máslově žlutého písku. Gurney zíral skrz tónované okno ornitoptéry na pustinu pod nimi. „Prázdnota a poušť, země, v níž nepřebývá živá duše, jíž žádný lidský syn neprojde,“ nabídl bard ukázkou ze svého širokého repertoáru vhodných citací. Obrátil se a podíval se na hranaté stavby Kartága, uhnížděné v černých skalách. „Jak kdysi dávno na jiném světě řekl Isaiáš: ‚Vystavěl věže v poušti.‘“

Tuek si s nelibostí změřil špinavé město, které vybudovali Hoskannerové. „Nenazval bych to zrovna věžemi.“

English vedl ornitoptéru hlouběji do pouště, křídla roztáhl na maximum. Otřásl se, jak plavidlo zarachotilo a nadskočilo turbulencí. Potýkal se s řízením. „Držte se, pánové. Mohlo by být hůř, mohlo by být líp.“

„Jo, to přesně vystihuje naše možnosti!“ zasmál se Gurney.

„Přichází bouře?“ zeptal se Tuek.

„To je jenom termika. Není se čeho bát.“ English si sáhl na rozpraskanou voskovitou kůži na levé tváři. „Já špatné počasí vycítím. Bouře na Světě dun bohužel důvěrně znám.“

English stabilizoval ornitoptéru a podíval se na starého veterána. „Pověděl jsem vám o svém tetování, generále Tueku. Oplatil byste mi laskavost a vysvětlil mi ty červené skvrny, co máte na rtech? Nikdy jsem nic podobného neviděl.“

Tuek se dotkl skvrn jasně brusinkové barvy, které mu navzdýcky zdobily ústa. „Kdysi jsem byl závislý na droze safó. Vyvolává euforii, uvolní vás... a zničí vám život.“

„Ty skvrny jsou od safó?“

„Šťáva safó je bezbarvá. Ty rudé skvrny znamenají, že jsem podstoupil *léčbu* – a vydržel.“

„Byla to opravdová závislost?“ English vypadal znepokojeně. „A vy jste ji překonal?“

„Každá závislost se dá překonat, má-li člověk pevnou vůli.“ Tuek bezděky sevřel ruce v pěst u boků a zase je uvolnil. Pamatoval si tu děsivou agónii, dny, kdy toužil po smrti. Byl veterán mnoha bitev, ale porazit závislost na droze bylo jedno z jeho nejobtížnějších vítězství vůbec.

Jakmile dosáhli určené oblasti, navedl English ornitoptéru směrem ke sloupu prachu a písku, který vypadal jako zplodiny, stoupající z komína. „Sklizeň koření.“

„Už se nemůžu dočkat, až uvidím to zařízení, které nám nechali,“ řekl Tuek kysele. „Dvanáct kombajnů a tři karyoly, které je přenášejí k ložiskům v písku?“

„Číslo souhlasí, ale stroje jsou v příšerném stavu.“

Starý válečník se zamračil. „Imperátor nařídil, aby nám je Hoskannerové nechali, ale počítám, že k překonání předchozí výroby stačit nebudou.“

„Budeme mnohem horší.“

„No to je mi ale radostná myšlenka,“ řekl Gurney. „Ten, kdo hledí k Pánovi s optimismem, zajistí si odměnu. I pesimista získá, co předvídá: porážku.“

Předák zavrtěl hlavou. „To není pesimismus, to je matematická realita a tahle pekelná díra. Pokud neobjevíme cestu, jak výrazně zvýšit sklizeň koření se zařízením, které máme, nebude mít rod Linkamů šanci. Za dva roky se sem Hoskannerové vrátí v plné síle – a mě odsoudí k smrti.“ English si zvláštním způsobem změřil své dva pasažéry. „Šlechtic Hoskanner nehledí moc laskavě na muže, jehož věrnost je na prodej.“

„Svatá dobroto!“ To bylo Tuekovo oblíbené rčení. „Tak proč jste to místo přijal, člověče?“

„Protože jste mi nabídl vyšší plat. Když se uskrovním a vydělám nejvyšší prémii, mám nepatrnou šanci, že si budu moci koupit cestu pryč dřív, než se Hoskannerové vrátí.“

English zmáčkl něco na řídicím pultu a ze špičky ornitoptéry se vysunuly dlouhé teleskopické elektrody, aby zachytily údaje senzorů z povrchu planety. „Tam, kde je jedna žíla koření, budou pravděpodobně i další. Tyhle sondy sbírají údaje a ty nám pomohou určit místo, kam se příště vrátit.“

„A co všechny ty malé lodě?“ zeptal se Gurney.

„Průzkumná plavidla hledají vhodné písky podle známek na povrchu, nepravidelností dun a stop aktivity červů.“

„Aktivity červů?“ zeptal se Tuek.

Vznášející se karyoly se snesly níž k centru dění, zatímco menší lodi létaly poblíž v širokých kruzích. English shlížel dolů na celou operaci. „No, vypadá to, že to pro dnešek balí. Pracovní čety mohou čerpat ze žíly jen zhruba hodinu, pak se musíme stáhnout. Vidíte, ten kombajn už je připraven na odvoz do bezpečí.“

Dole pod nimi v údolí mezi přesypy se muži rozbíhali ke svým vozidlům. Těžký karyol se spojil s neobratným hranatým strojním zařízením a vytáhl ho do vzduchu.

„Odvoz do bezpečí? Před čím?“ zeptal se Tuek.

„Hoskannerové vám o sběru koření nic neřekli?“

„Neřekli.“

Jen pár chvil poté, co karyol vyzvedl kombajn z písku, vyrazil z dun obrovský svíjející se tvor. Zvíře s tělem hada a obří tlamou se vrhlo za stoupajícím strojem, ale namáhaný karyol se zvedal výš a výš z jeho dosahu. Veliký červ se v lavině písku zabořil zpátky do dun a divoce sebou házel.

„Bože, co je to za monstrum!“ vyhrkl Gurney. „,A viděl jsem vystupovat příšeru z moře, příšeru s deseti rohy a sedmi hlavami.““

„Vibrace při sklizni přivolávají červa, aby si bránil svůj poklad – přesně jako bájná saň,“ vysvětlil English. „Za Hoskannerů jsem sloužil u sedmi kombajnů, o které jsme přišli.“

„Unikli tam dole všichni?“ Tuek zíral okénkem ornitoptéry, pátral ve vypleněných dunách po nějakých obětech.

English se zaposlouchal do staccata hlášení. „Všichni se ohlásili kromě jedné průzkumné lodi, která se chytila do víru po písčném gejzíru.“

„Písčné gejzíry? Obří červi?“ zvolal Gurney. „Svět dun rodí takovéhle podivnosti?“

„Za ty roky jsem ani já ještě nespatrił všechny jeho záhady.“

Před návratem do hor kolem Kartága přistál English na malém tábořišti. Pobíhalo tam dvacet pracovníků v neprodyšně uzavřených kombinézách a rozmístovalo do měkkého písku dlouhé pružné tyče. Řada holí vyčnívala ze země jako bodliny ze zad nějakého ostnatého zvířete.

Trojice mužů vystoupila z ornitoptéry a skrz obličejové filtry se nadechla horkého vzduchu. Kolem nich na vysokých písečných přesypech viděl Tuek vířit větrné demony. I činné pracovní čtyry byly rozptýleny po krytém údolí, po rozlehlé prázdnotě, připomínající hladová ústa, lačně polykající každý zvuk. V tom nezměrném tichu mu připadalo, že málem slyší dýchat samotnou poušť.

Gurney se dovlekl měkkým pískem až k jedné pružné tyči, kterou dělníci nedávno instalovali. Rozkolébal ji jako tykadlo. „A co je tohle?“

„Napichují písek, aby jim pomohl určit počasí.“

„Copak nemáme na oběžné dráze satelity? Podle mě je tam Hoskannerové nechali.“

„Ty poskytují jenom celkový obraz, a terén je mozaika jednotlivých mikroklimat. Vzhledem ke kolísavým teplotám a přesunům písku je místní počasí nebezpečně nepředvídatelné. Každá ta hůl má signální pípátko. Jak se ve větru naklánějí a kroutí, vysílají signály a ty nám pomáhají zmapovat bouře. A zrnka písku ve větru vyrývají do jejich voskovitého povrchu rýhy. Někteří domorodci tvrdí, že ty vzorky umějí číst.“ Pokrčil rameny. „Nikdy jsem to neviděl na vlastní oči, ale jejich zprávy jsou stejně přesné jako všechno ostatní, co máme.“

Jeden z pátračů na vzdálené straně kotliny zarazil tyč do písku a najednou ze sebe vydal hlasitý výkřik. Prudce zvedl ruce nad hlavu a zakvílel. Nohy se pod ním podlomily, jako by se ho pokoušela nasát nějaká velká ústa.

Poplašený předák zůstal stát na místě, nohama pevně opřený ve stabilnějším písku, ale Tuek a Gurney se k muži rozběhli. Než se k němu přiblížili, nešťastný dělník už zmizel pod sypkým povrchem země. Nic nenažnačovalo, kde předtím stál.

Gurney popadl Tueka za rameno a stáhl ho zpátky. „Radši se držte co nejdál, generále! Možná je to další červ.“

Tuek se obrátil k Williamu Englishovi, který k nim kráčel, mračil se a opatrně volil kroky. „Svatá dobroto! Nemohl jste ho nějak zachránit?“

Pouštní muž zavrtěl hlavou. „Byl ztracený v tu chvíli, kdy šlápl na nesprávné místo. Písečné víry se vyskytují nepředvídatelně, ty jámky vedou po spirále dolů.“

Tuek se rozmýšlel pohnout, chvíli zůstal na místě a svaly pod kůží na čelisti mu pracovaly jako zmenšená imitace červa v písku. „Bože! Co je tohle za ďábelský svět?“

4

I v té nejvyprahlejší pustině vždycky rostou květiny. Pochopte to a naučte se přizpůsobit svému okolí.

DR. BRYCE HAYNES,
planetární ekolog, přidělený ke studiu Světa dun

Vzhledem k tomu, že rodina balancovala na samé hranici přežití, prohlásila Dorothy Mapesová, že bude záležet na každé chvíli a každé akci na Světě dun. „Tohle je důležitá planeta, která vyžaduje soustředěnou pozornost,“ poznamenala, když vyhlížela z oválného okénka. Linkamova dopravní loď plula nad mořem dun směrem k linii drsných temných hor.

Dorothy seděla spolu s Jessem na pravoboku plavidla a viděla, jak se soustředí na rýsující se oblak písku, který se k nim blížil jako neúprosný catalanský příliv. Před chvílí přiznal, že má z tohoto výletu smíšené pocity. Když po cestě vesmírem dorazili k planetě, nařídil pilotovi místo okamžitého přistání v Kartágu letět zhruba sto kilometrů nad pouští. Chtěl poznat, jaká je to planeta, ukázat své konkubíně a synovi, kde budou nejméně následující dva roky žít.

Teď doufala, že se nedopustil nebezpečné chyby.

„Myslím, že tu bouřku zvládneme,“ ozval se pilot. „Musím doufat, protože nemáme dost paliva na výstup zpátky na orbitu.“

Jesse neřekl nic a Dorothy taky ne. Stíkl jí ruku jejich soukromým konejšivým gestem, kterým jí dával najevo, že nedopustí, aby se něco stalo jí ani malému Barrimu,

který seděl u dalšího okénka, zaražený vyhlídkou na podivnou krajinu venku. Šlechtic a jeho konkubína spolu žili už víc než deset let a dokázali komunikovat pouhým pohledem nebo dotekem. Přešel špičkou prstu po jejím prstenu s diagemem.

Patriarchou rodu Linkamů byl sice Jesse, ale Dorothy Mapesová se starala o důležité obchodní detaily a rodinné záležitosti. Kdysi se přirovnala k ženám samurajů ze staré Země, které měly ke všemu přístup a rozsáhlou odpovědnost. Chápala ale velice dobře, že analogie s manželstvím je jenom její zbožné přání. V přísné a pokřivené imperiální společnosti by si Jesse nikdy nemohl vzít prostou ženu, jakkoli hluboce ji měl rád a jakkoli pro něj byla důležitá.

Dorothy byla matka jeho syna, mužského dědice rodu Linkamů. Učila chlapce důležitým dovednostem, ale zároveň ho i rozmazlovala – podle Jessea až moc. Šlechtic si přál, aby se Barri setkával i s nepřízní osudu, která by ho posílila. Pod tlakem se Dorothy v tomto směru vždycky podřídila Jesseovým příkazům, nebo se tak aspoň tvářila. Pak ovšem zase chlapce začala hýčkat.

„No, doufám, že už tam brzo budeme.“ Na sedadle přes uličku se zavrtil starý rodinný lékař. Zíral přímo před sebe, odmítal vyhlédnout z okénka na závratně ubíhající krajinu pod nimi. Cullington Yueh měl ježaté šedé vlasy a knír barvy pepř a sůl. „Z těch skoků a vibrací se mi zvedá žaludek.“

„Kartágo je přímo před námi.“ Z reproduktoru zaskřípal pilotův tichý hlas z můstku. „Blížíme se k horám, připravte se na další turbulence.“

„Prima.“ Yueh zbledl ještě víc.

Dorothy sledovala oválným okénkem, jak se objevuje město, budovy a volné plochy, roztroušené v tmavých útesech. Nesmírně hrozivé místo, rozšířené a opevněné Hoskannery za dobu jejich osmnáctileté vlády. Soutěskami a údolími se táhly úzké cesty. Hranaté skalní převisy hostily obytné komplexy a menší usedlosti, spojené stezkami a příkrými schody. Řada největších budovy byla se zbytkem opevněného města spojena vozíky na ko-

lejích a tunely. Kartágo nemělo hlavní kosmodrom, ale ve skalách bylo vylámáno a vydlážděno několik přistávacích ploch. Vznikly tak dvě hlavní přistávací zóny na opačných stranách města, jedna o něco větší než druhá.

Pilot obkroužil rovnou plochu poblíž hlavní usedlosti. Červenohnědé a černé budovy Kartága vyčnívaly nad skalnaté opevnění. Jako předzvěst bouře začal plavidlem zmítat vítr, podobný předem vyslané letce, která má nepřítel oslabit před rozsáhlejším útokem. Loď sebou škube a kymácela se, což z doktora Yueha vyloudilo další sérii ztrápeného úpění.

Loď s hlasitým otřesem dosedla na rovnou dlážděnou plochu, obklopenou špičatými útesy. Všude kolem nich chvatně přistávala místní plavidla a raketoplány, snažící se předběhnout bouři... byly jako pouštní jestřábi, chvátající zpátky do vysokých skalních hnízd. Do oken bubnovaly částečky písku.

„Jsme doma,“ řekl Jesse. „Svět dun vypadá jako příjemné, vlídné místo.“

Dorothy málem nepoznala ty dva muže, kteří se k nim přiblížili, sotva se svou společností vešla do ústřední haly přijímací budovy. Jak kráčeli, kolem bot, přiléhavých obleků a pláštíků jim vířil písek. Ale její bystré oči ten pár poznaly podle toho, jak se pohyboval a jak mezi sebou komunikoval. Dorothy ovládala umění všimnout si na lidech drobných detailů a číst jejich gesta. Byla to jediná cesta, jak uspět ve společnosti, která si modré krve cenila víc než inteligence a důvtipu.

Gurney Halleck si rozmáchlým gestem rozepnul plášť a zasypal okolí pískem. Trubadúrova drsná tvář se rozpustila rozzářila, jakmile zahlédl Jessea. „Je načase, že jste tady, chlapče!“ Čelo a krátký pahýlovitý nos pod rozcuchanými světle zrzavými vlasy měl špinavé, ale ústa, která byla chráněná maskou, zůstala naprosto čistá.

Esmar Tuek si nechal plášť zapnutý a tmavé oči mu vykukovaly nad horním okrajem obličejové masky. „Omlouvám se, neměli jsme čas se kvůli vám umýt, můj pane, ale byli jsme v poušti. Ti lotři Hoskannerové nám tu nechali jen veteš, a ne sklízecí techniku! Musíme sem rychle dostat nějaké pořádné stroje. Bojím se, že to bude pořádně drahé. Hoskannerové nejspíš ovládli trh.“

„Naše finance jsou napjaté na maximum,“ varovala Dorothy. „Čekali jsme, že budou problémy, a tak už jsme další zařízení objednali, aspoň to, co si můžeme dovolit.“

„Vypadá to, že budeme muset objednat ještě další,“ řekl Jesse. „Budeme sice muset sáhnout hluboko do truhlic, ale náležitě pomůcky k práci potřebujeme, jinak to nezvládneme.“ Usmál se na ni. „Ty už si nějakou cestu najdeš.“

„Nějak to vždycky udělám.“ Dorothy už neschetněkrát rod Linkamů podržela, utáhla rozpočet, dokonce objevila nové zdroje příjmů. Teď jí až hučelo v hlavě, jak uvažovala nad tím nesmírným úkolem.

Přihrnuli se sluhové, aby pomohli s vykládáním zavazadel a majetku. Konečně se objevil i doktor Yueh, ještě roztrášený. Hluboce se nadechoval suchého vzduchu a šklebil se, jako by cítil něco nepříjemného.

Dva zaprášení průvodci vedli nově příchozí po strmé stezce do blízké usedlosti. Vítr zvedající se bouřky si nacházel cestičky mezi ochrannými útesy, tahal je za vlasy a za šaty. Jesse i Dorothy se před tím štiplavým větrem schoulili. Jejich syn se rozběhl kupředu, ale zavolala ho zpátky. Hnědovlasý chlapec neochotně počkal, až ho doženou.

„Možná je nejlíp, že to zažijete hned první den,“ řekl Gurney. „Takhle to tady na Světě dun chodí a ještě jsme nezjistili, jak se toho zbavit. Ten příšerný písek a prach zalezou do všeho. Chytil jsem nepěknou vyrážku přímo na –“ Podíval se na Dorothy a nedořekl.

Vzala Barriho za ruku, jak postupovali dál. Zachytila Jesseův nesouhlasný pohled, a tak chlapce zase pustila, aby šel sám několik kroků vpředu.

„Hlavní pole sběru jsou patnáct set kilometrů odtud,“

vyplnil Tuek rychle vzniklé ticho, „ale Kartágo je nejbližší stabilní a ochranné místo pro velké město a pro přistávací dráhy.“

Gurney šťouchl do Jessea a ukázal před sebe. „Pokochej se pohledem na svůj nový domov, chlapče.“

Skrz clonu rozvířeného písku Dorothy stěží rozeznávala staré hlavní sídlo před nimi, skalami obklopenou pevnost, která odrážela hrubý stavitelský vkus Hoskannerů. Znovu si vzpomněla na jejich bývalý domov na catalanském pobřeží, na venkovské, ale útulné dřevěné vybavení, na koberečky a ohniště, na příjemná světla. Toto místo naproti tomu nabízelo jen pohodlí velkých kamenných balvanů a kovových trámů.

Do čeho jsme se to zapletli?

Stezku před vchodem lemovaly obrovské sochy starých patriarchů Hoskannerovy rodiny. „Ty zmizíš,“ řekla okamžitě.

„To se starému Valdemarovi vůbec nebude líbit, jestli se sem vrátíš,“ řekl Gurney a zamračil se tak, že to připomínalo spíš úšklebek.

Jesse se na okamžik zastavil a řekl: „Pokud se sem Valdemar za dva roky vrátí, tak mi to bude úplně jedno.“

Dorothy se druhý den ráno vzbudila brzy. Měla za sebou noc trhaného spánku v komoře, která čpěla po kameni. Posadila se na posteli a v ostře žlutém slunečním světle, prosakujícím dovnitř zakrytým oknem, viděla, že Jesse už vedle ní není, i když pokrývky na jeho straně postele byly zmačkané.

Drobné zařízení objevilo, že je vzhůru, a jako tlustá včela jí zabzučelo před tváří. Dýchla na ně, aby aktivovala vzkaz. Jesseův hlas jí oznámil: „Jel jsem s Esmarem a Gurneyem na inspekční cestu. Trvalo ti dlouho, než jsi včera usnula, Dor, tak jsem tě nechtěl budit.“

Usmála se nad jeho ohleduplností, ale nemohla si dovolit odpočívat, když nastal jejich první celý den na Svě-

tě dun. Domácnost musela běžet hladce, tisíce drobností si žádaly její pozornost.

Barri už byl vzhůru a překypoval energií. Tmavě hnědé neukázněné vlasy se vzpíraly Dorothyiným snahám o zkrocení. Nosík měl kulatý, posetý drobnými pihami, nyní snadno maskovanými všudypřítomným prachem Světa dun. Šťastně a často se smál, zvláště když objevil něco zajímavého na běžných věcech, což ho bavilo.

Bystrý osmiletý chlapec ji provázel celé dopoledne, neustále se vypytał, rýpal do nepopsaných krabic, zkoumal chodby a zavřené pokoje. Dorothy vydávala pokyny domácímu personálu, který si přivezla z Catalanu, i hrstce Hoskannerových lidí, kterou se svou obvyklou péčí vybral generál Tuek. Jesse možná generálově prozíravosti věřil, ale Dorothy se v tichosti rozhodla, že si personál ohodnotí sama. Následky jeho případného špatného odhadu by byly hrozné a v sázce bylo mnoho.

Sešla po kamenném schodišti do hlavní kuchyně. Když vešla, šéfkuchař zrovna probíral večeři se dvěma pomocníky. Než se Piero Zonn přidal k Linkamově výpravě, vedl na Catalanu vyhlášenou restauraci. Jesse si ho vzal s sebou, aby připravoval jídla v hlavním sídle. Malý energický mužík však byl zřejmě na rozpacích, jestli ten úkol náležitě zvládne. Dorothy ho chtěla uklidnit, ale sama nevěděla, kolika věcí se tady budou muset vzdát.

Šéfkuchař a jeho pomocníci zmlkli, když ji uviděli. Byla sice prostého původu jako oni, ale žili v různých kruzích. Místní kartágská služka, která ometala prach v ozdobném kamenném výklenku, se zarazila a pak se s novým elánem pustila znovu do práce. Dorothy připadalo, že sem nikdy nezapadne.

Později, když se synem procházeli chodbou do horních pater, zatahal Barri matku za střízlivou blůzu. „Co znamená Odokis?“

„Odokis?“

„Ta hvězda, co jsme ji viděli, když jsme přiletěli.“

„To je Arrakis, miláčku. V prastaré astronomii to znamenalo ‚tanečník‘ nebo ‚velbloud v poklusu‘. Je to to slunce, co je teď na obloze nad touhle planetou.“

Vážený čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Cesta k Duně.

Pokud se Vám ukáзка líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.